

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-07706-014
Otsuse kuupäev	17. sept 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Jüri Aava, liikmed Mari-Liis Aas, Merike Koppel
Tarbija	
Kaupleja	CREDITREFORM EESTI OÜ, 10887820
Tarbija nõue	Sissenõudmiskulude kohaldamata jätmine.
Asja läbivaatamise aeg	10. sept 2020

Resolutsioon:

- 1.Jätta avaldus rahuldamata.
- 2.Tunnistada kaupleja õigust kohaldada tarbija suhtes sissenõudmistasu VÕS § 113-2 lg 2 p 1 alusel summas kuni 15 eurot.

Asjaolud:

13.11.2019 kella 17:45 paiku parkis tarbija oma sõiduki reg märgiga 582 MPM Sõpruse pst. 201/203 Citypark Eesti OÜ halduses asuvasse parklasse.

17.04.2020 saabus tarbijale kaupleja poolt nõue 25 eurot, millest 10 eurot on leppetrahv sõiduki parkimisel parkimisnõuete rikkumise eest ning 15 eurot nõudekulu.

Selgus, et 13.11.2019 kl 17.57 oli Citypark Eesti OÜ määranud tarbijale leppetrahvi 10 eurot parkimisnõuete rikkumise eest, kuid tarbija ei olnud sellest teadlik, kuna autol trahviteadet ei olnud ning Citypark Eesti OÜ ei olnud kordagi tarbijale esitanud meeldetuletust ega muud teadet trahvi määramise kohta. Citypark Eesti OÜ poolt tehtud fotodel ei ole samuti autol kviitungit näha.

Tarbija ei nõustu kauplejale sissenõudmiskulude tasumisega, kuna tarbijat ei teavitatud leppetrahvi määramisest. Tarbija küll tasus nõude edasiste ebamugavuste ja kulude vältimiseks, kuid nõudega ei nõustu ning soovib tasutud summa 13.99 euro tagastamist. Tarbija ei vaidlusta parkimisteenuse osutaja määratud leppetrahvi, on selle tasunud ja sellega nõustunud. Tarbija vaidlustab sissenõudmiskulude nõude, kuna määratud leppetrahvist ei ole tarbijat teavitatud ega saadetud meeldetuletusi. Lisaks leiab tarbija, et leppetrahvist teavitamisest on möödunud VÕS § 159 lg 2 sätestatud mõistlik aeg.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja sai 11.03.2020 Citypark Eesti AS-ilt käsundi leppetrahvi nr 1174838 sissenõudmiseks.

Riigikohtu tsiviilkolleegium märgib tsiviilasjas nr 2-15-3430 p 17, et vähemalt üldjuhul peaks leppetrahvinõude tõendamiseks piisama sellest, kui parkla haldaja on pildistanud

parkimiskorda rikkunud autot äratuntavalt ja märkinud leppetrahvile parkimise aja ja koha. Seejärel oleks parkijal võimalik tõendada, et vaidlusalust autot ei ole sel ajal kõnealuses parklas pargitud.

Sõiduk reg märgiga 582 MPM parkis parklas, kus on lubatud parkida kuni 2 tundi fikseeritud parkimise algusajaga. Seda nõuet ei täidetud, mille tõttu vormistati leppetrahv. Nimetatud asjaolu tõendavad fotod sõidukist. Sõidukil puudus parkimiskell.

VÕS § 113-1 lg 1 kohaselt kui võlausaldaja võib nõuda viivist, võib ta nõuda võlgnikult võla sissenõudmiskulude hüvitamist summas 40 eurot.

Leppetrahvi maksetähtaeg oli 27.11.2019.a. Selleks ajaks leppetrahvi ei tasutud ega esitatud ka vaiet.

Parkimiskorraldaja otsustas võlgnevuse sissenõudmiseks pöörduda Creditreform inkasso poole. Inkassomenetluse puhul on aga tegemist tasulise teenusega. Antud juhul oli sissenõudmiskuludeks 15 eurot. Citypark Eesti AS on kandnud täiendavaid kulusid võlgnevuse sissenõudmiseks, mis tuleb vastavalt võlaõigusseadusele hüvitada võlgnikul.

Tarbija tasus 10,00 eurot 20.04.2020 Citypark Eesti AS arveldusarvele ja 13,99 eurot 14.05.2020 Creditreform Eesti OÜ arveldusarvele. Creditreform Eesti OÜ lõpetas sissenõudmise 21.05.2020 ja tulenevalt ülaltoodud asjaoludest ei pea me põhjendatuks sissenõudmiskulu tagastamist.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Tarbija ja Citypark Eesti OÜ sõlmisid tasulise parkimise teenuse osutamisel parkimislepingu, millist reguleerivad Võlaõigusseaduse (VÕS) üürilepingu sätted. VÕS § 271 järgi kohustub üürileandja andma üürnikule kasutamiseks asja ja üürnik kohustub maksma üürileandjale selle eest üüri. Antud juhul sõlmiti tarbija ja kaupleja vahel parkimisleping hetkel, millal tarbija sisenenes kaupleja parkimisalale, lepingutingimustest teavitati tarbijat infotahvlitega. VÕS § 158 lg 1 kohaselt on leppetrahv lepingus ettenähtud lepingut rikkunud lepingupoole kohustus maksta kahjustatud lepingupoolele lepingus määratud rahasumma. Leppetrahvi määramine oli kooskõlas lepingutingimustega. Fotodelt nähtub, et tarbija sõidukit, reg märgiga 582 MPM, on kaupleja 13.11.2019 tasulisel parkimisalal pildistanud. Antud juhul on tarbija poolt lepingulise kohustuste rikkumine tõendatud tema enda omaksvõtuga ning leppetrahvi tasumisega.

Tallinna Ringkonnakohtus on kohtulahendis 2-17-117146 sisustanud VÕS § 159 lg-s 2 sisalduvat terminit "mõistlik aeg" ning leidnud, et terminiga tähistatakse määratlemata õigusmõistet ja seda tuleb kohaldada iga juhtumi eripärasid silmas pidades (vt Riigikohtu 29. aprilli 2008 otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-28-08, p 13). Ringkonnakohtus leidis, et ühest küljest peab parkimise korraldajal olema piisav võimalus selgitada, kes oli parkimislepingu teine pool, teisest küljest tuleb arvestada sõiduki omaniku või vastutava kasutaja huviga säilitada sõiduki tegeliku kasutamise andmeid piiratud aja jooksul. Selles osas näeb LS § 72 lg 2 ette andmete säilitamise kuue kuu pikkuse tähtaja, mida ringkonnakohtu hinnangul tuleb ühtlasi

pidada mõistlikuks ajaks VÕS § 159 lg 2 tähenduses. See järgib parkimislepingu mõlema poole huve piisavalt tasakaalustatult.

Komisjon nõustub ringkonnakohtuga, ning leiab, et mõistlik aeg peab jääma rikkumise avastamise ja nõude aegumise vahele ning selle aja kindlaksmääramisel saab lähtuda VÕS §-s 7 sätestatust, arvestades kõiki asjaolusid ja tehes kindlaks, kas võlgnikul võis hea usu põhimõttest lähtudes tekkida õigustatud ootus, et temalt leppetrahvi enam ei nõuta (vt Riigikohtu 21. detsembri 2011 otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-142-11, p 16; kokkuvõtvalt 9. mai 2018 otsus tsiviilasjas nr 2-16-18005, p 13 esimene lõik). Kolleegium mõõnis, et teatud lepingurikkumiste puhul ei ole lepingu sisu, täitmist ja poolte huve silmas pidades alati otstarbekas ja põhjendatud, et kahjustatud pool peaks leppetrahvi nõudest enne selle esitamist eraldi teatama. See võib olla nii eelkõige juhul, kui leppetrahvi eesmärk ei ole kohustuse täitmisele sundimine, vaid täitmise asendamine (VÕS § 159 lg 1 teine lause), aga ka siis, kui rikkumine toimub vahetult pärast lepingu sõlmimist või sellega sisuliselt samaaegselt. Siiski ei saa ka sel juhul eitada, et leppetrahvi saama õigustatud pool võib kaotada nõudeõiguse hea usu põhimõtte tõttu. Nimelt ei erista VÕS § 159 lg 2 sama paragrahvi esimese lõike kahes lauses märgitud leppetrahvide liike. Seega võib lepingut rikkunud poolel iga lepingu puhul tekkida õigustatud ootus, et temalt leppetrahvi ei nõuta, kui rikkumisest ja sellest teadasaamisest on möödunud mõistlik aeg VÕS § 159 lg 2 tähenduses.

Eeltoodust tulenevalt ei esitanud kaupleja komisjoni arvates tarbijale leppetrahvi nõuet pärast mõistliku tähtaja möödumist.

VÕS § 113-2 lg 2 p 1 kohaselt pärast lepingu lõppemist võib majandus- või kutsetegevuses tegutsev võlausaldaja nõuda tarbijalt tarbijaga sõlmitud lepingu alusel sissenõudmiskulude hüvitamist kogusummas kuni 30 eurot, seejuures võib esimese saadetava tasulise meeldetuletuskirja eest nõuda kuni 15 eurot.

Kaupleja esitas nõude sissenõudmiskulude nõude summas 15 eurot. Tarbija hüvitas kauplejale 14.05.2020 13,99 eurot. Kaupleja teavitas 21.05.2020 sissenõudmise lõpetamisest.

Ülaltoodust tulenevalt on komisjon seisukohal, et sissenõudmiskulude nõue oli põhjendatud ning tarbija poolt tasutud sissenõudmiskulud tagastamisele ei kuulu.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava
/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Liis Aas
/allkirjastatud digitaalselt/

Merike Koppel
/allkirjastatud digitaalselt/